

Στις 25 του περασμένου Γενάρη ο ελληνικός λαός πήρε μια γενναία απόφαση. Τόλμησε να αμφισβητήσει το μονόδρομο της σκληρής λιτότητας του μνημονίου και να επιδιώξει μια νέα συμφωνία. Μια νέα συμφωνία που επιτρέπει στην Ελλάδα να **επιστρέψει στην ανάπτυξη εντός του ευρώ με ένα οικονομικό πρόγραμμα βιώσιμο, χωρίς τα λάθη του παρελθόντος.**

Αυτά τα λάθη, άλλωστε, τα πλήρωσε ακριβά ο ελληνικός λαός, αφού μέσα σε πέντε χρόνια η ανεργία σκαρφάλωσε στο 28% (60% για τους νέους), το μέσο εισόδημα μειώθηκε κατά 40%, ενώ η Ελλάδα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, έγινε η χώρα της Ε.Ε. με τον υψηλότερο δείκτη κοινωνικής **ανισότητας.**

Και το χειρότερο: Το πρόγραμμα αυτό, παρά τα βαρύτατα πλήγματα στον κοινωνικό ιστό, δεν κατάφερε την ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Το δημόσιο χρέος εκτινάχθηκε από το 124% στο 180% του ΑΕΠ, η ελληνική οικονομία -παρά τις βαριές θυσίες του λαού της- παραμένει εγκλωβισμένη σε ένα κλίμα διαρκούς αβεβαιότητας, που γεννούν οι ανέφικτοι στόχοι δημοσιονομικής εξισορρόπησης που την υποχρεώνουν να πορεύεται σε έναν φαύλο κύκλο λιτότητας και ύφεσης.

Βασικός στόχος της νέας ελληνικής κυβέρνησης τους τελευταίους τέσσερις μήνες είναι να δοθεί τέλος σε αυτό τον φαύλο κύκλο, τέλος σε αυτή την αβεβαιότητα. Μια αμοιβαία επωφελής συμφωνία που θέτει ρεαλιστικούς στόχους πλεονασμάτων, ενώ ταυτόχρονα επαναφέρει την ατζέντα της ανάπτυξης και των επενδύσεων, μια οριστική λύση στο ελληνικό ζήτημα, είναι σήμερα πιο ώριμη και πιο αναγκαία από ποτέ.

Μια τέτοια συμφωνία, εξάλλου, θα σημάνει και το τέλος της ευρωπαϊκής οικονομικής κρίσης που ξέσπασε επτά χρόνια πριν, κλείνοντας τον κύκλο της αβεβαιότητας για την Ευρωζώνη.

Σήμερα η Ευρώπη έχει τη δυνατότητα να πάρει αποφάσεις που θα πυροδοτήσουν μια ραγδαία ανάκαμψη της ελληνικής και της ευρωπαϊκής οικονομίας, δίνοντας τέλος στα σενάρια περί Grexit, που εμποδίζουν μια μακροπρόθεσμη σταθεροποίηση της ευρωπαϊκής οικονομίας και μπορούν ανά πάσα στιγμή να κλονίσουν την εμπιστοσύνη, τόσο των πολιτών όσο και των επενδυτών στο κοινό μας νόμισμα.

Λένε, όμως, πολλοί ότι η ελληνική πλευρά δεν βοηθάει σ' αυτή τη κατεύθυνση γιατί προσέρχεται στις διαπραγματεύσεις αδιάλλακτη και χωρίς προτάσεις.

Είναι πράγματι έτσι;

Επειδή οι στιγμές είναι κρίσιμες, ίσως και ιστορικές, όχι μόνο για το μέλλον της Ελλάδας αλλά και για την πορεία της Ευρώπης, θα ήθελα με τη σημερινή μου παρέμβαση να αποκαταστήσω την αλήθεια και να ενημερώσω υπεύθυνα την παγκόσμια κοινή γνώμη για τις πραγματικές προθέσεις και θέσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Η ελληνική κυβέρνηση, στη βάση της απόφασης του Eurogroup της 20^{ης} του Φλεβάρη, έχει καταθέσει ένα ευρύτατο πακέτο μεταρρυθμιστικών προτάσεων, με στόχο μια συμφωνία που θα συνδυάζει τόσο το σεβασμό στην ετυμηγορία του ελληνικού λαού όσο, όμως, και το σεβασμό στους κανόνες και τις αποφάσεις που διέπουν τη λειτουργία της Ευρωζώνης.

Βασική κατεύθυνση των προτάσεών μας είναι η δέσμευση σε χαμηλότερα -και ως εκ τούτου εφικτά- πρωτογενή πλεονάσματα το 2015 και το 2016 και σε υψηλότερα για τα επόμενα χρόνια, δεδομένου ότι προσδοκούμε ανάλογη αύξηση των ρυθμών ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Εξίσου βασικό σημείο των προτάσεών μας είναι η δέσμευση για αύξηση των δημοσίων εσόδων, μέσω, όμως, αναδιανομής των βαρών από τα χαμηλά και μεσαία στα υψηλά εισοδήματα, που μέχρι σήμερα απέφευγαν να πληρώσουν το δικό τους μερίδιο για την αντιμετώπιση της κρίσης, καθώς στη χώρα μου προστατεύτηκαν αποτελεσματικά, τόσο από την πολιτική ελίτ, όσο και από τα «στραβά μάτια» της τρόικα.

Από την πρώτη στιγμή της νέας διακυβέρνησης, άλλωστε, δείξαμε αυτές τις προθέσεις και την αποφασιστικότητά μας, νομοθετώντας συγκεκριμένη ρύθμιση που αντιμετωπίζει την απάτη των τριγωνικών συναλλαγών, εντατικοποιώντας τους τελωνειακούς και φορολογικούς ελέγχους, ώστε να περιορίσουμε ουσιαστικά το λαθρεμπόριο και τη φοροδιαφυγή.

Για πρώτη φορά μετά από χρόνια καταλογίσαμε τα οφειλόμενα χρέη των ιδιοκτητών των μέσων ενημέρωσης προς το ελληνικό δημόσιο.

Η αλλαγή κλίματος στη χώρα είναι σαφής και αποδεικνύεται από το γεγονός ότι και τα δικαστήρια επιταχύνουν το έργο τους για την απονομή δικαιοσύνης σε υποθέσεις μεγάλης φοροδιαφυγής. Οι ολιγάρχες, με άλλα λόγια, που είχαν συνηθίσει στην προστασία του πολιτικού συστήματος έχουν, πλέον, πολλούς λόγους να χάνουν τον ύπνο τους.

Δεν είναι, όμως, μόνο οι βασικές κατευθύνσεις, αλλά και οι **εξειδικευμένες προτάσεις** που έχουμε καταθέσει στο πλαίσιο των συζητήσεων με τους θεσμούς που έχουν καλύψει ένα τεράστιο μέρος της απόστασης που μας χώριζε πριν από μερικούς μήνες. Συγκεκριμένα, η ελληνική πλευρά έχει αποδεχθεί την υλοποίηση σειράς θεσμικών μεταρρυθμίσεων, όπως η ενίσχυση της ανεξαρτησίας της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ) και της Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), παρεμβάσεις για την επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης αλλά και παρεμβάσεις στις αγορές προϊόντων ώστε να αρθούν στρεβλώσεις και προνόμια.

Επίσης, παρά την κάθετη αντίθεσή μας στο μοντέλο ιδιωτικοποιήσεων που προωθείται από τους θεσμούς, γιατί δεν δημιουργεί αναπτυξιακή προοπτική και δεν μεταφέρει πόρους στην πραγματική οικονομία, αλλά στο, ούτως ή άλλως, μη βιώσιμο χρέος, αποδεχθήκαμε να ολοκληρώσουμε, με κάποιες μικρές τροποποιήσεις, το πρόγραμμα των ιδιωτικοποιήσεων, αποδεικνύοντας έμπρακτα την διάθεσή μας για βήματα προσέγγισης.

Συμφωνήσαμε, επίσης, να υλοποιήσουμε μια μεγάλη μεταρρύθμιση στο ΦΠΑ απλοποιώντας το σύστημα και ενισχύοντας την αναδιανεμητική διάσταση του φόρου, ώστε να επιτύχουμε αύξηση τόσο της εισπραξιμότητας όσο και των εσόδων.

Καταθέσαμε συγκεκριμένες προτάσεις μέτρων που θα επιφέρουν περαιτέρω αύξηση των εσόδων: Έκτακτη εισφορά στα πολύ υψηλά κέρδη, φόρο στο ηλεκτρονικό στοίχημα, εντατικοποίηση των ελέγχων των μεγαλοκαταθετών / φοροφυγάδων, μέτρα για την είσπραξη ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το δημόσιο, ειδικό φόρο πολυτελείας, διαγωνισμό για τις ραδιοτηλεοπτικές άδειες τις οποίες η τρόικα ξέχασε συμπτωματικά επί πενταετία και άλλα.

Τα μέτρα αυτά όχι μόνο αυξάνουν τα έσοδα, αλλά ταυτόχρονα δεν δημιουργούν υφεσιακό αποτέλεσμα, αφού δεν μειώνουν ακόμη περισσότερο την ενεργό ζήτηση και δεν προσθέτουν περισσότερα βάρη στα χαμηλά και μεσαία κοινωνικά στρώματα.

Συμφωνήσαμε, επιπλέον, να υλοποιήσουμε μια μεγάλη μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό σύστημα. Με την ενοποίηση ταμείων και την κατάργηση διατάξεων που κακώς επιτρέπουν τις πρόωρες συνταξιοδοτήσεις, γεγονός που αυξάνει το πραγματικό όριο συνταξιοδότησης. Και όλα αυτά παρά το γεγονός ότι οι απώλειες των ασφαλιστικών ταμείων που έχουν δημιουργήσει το μεσοπρόθεσμο πρόβλημα βιωσιμότητάς τους, οφείλονται κατά κύριο λόγο σε πολιτικές επιλογές για τις οποίες σοβαρότατη ευθύνη φέρουν τόσο οι προηγούμενες ελληνικές κυβερνήσεις όσο και κυρίως η τρόικα (μείωση των αποθεματικών των ασφαλιστικών ταμείων κατά 25 δισ. ευρώ μέσω του PSI αλλά και υψηλότερη ανεργία που οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στο ακραίο πρόγραμμα λιτότητας που εφαρμόζεται στη χώρα από το 2010).

Τέλος, και παρά τη δέσμευσή μας προς τους εργαζόμενους να αποκαταστήσουμε άμεσα την ευρωπαϊκή νομιμότητα στην αγορά εργασίας που αποδιάρθρωθηκε πλήρως την τελευταία πενταετία υπό το πρόσχημα της ανταγωνιστικότητας, αποδεχθήκαμε να υλοποιήσουμε την εργασιακή μεταρρύθμιση μόνο μετά από διαβούλευση με τον ILO, που ήδη έχει τοποθετηθεί θετικά στις προτάσεις της ελληνικής κυβέρνησης.

Με δεδομένα τα παραπάνω εύλογα αναρωτιέται κανείς γιατί αυτή η επιμονή σε μονότονες δηλώσεις θεσμικών αξιωματούχων ότι η Ελλάδα δεν καταθέτει προτάσεις; Ποιον σκοπό εξυπηρετεί αυτή η παρατεταμένη στάση ρευστότητας προς την Ελληνική οικονομία, τη στιγμή μάλιστα που η Ελλάδα έχει αποδείξει ότι θέλει να σεβαστεί τις εξωτερικές της υποχρεώσεις, πληρώνοντας από τον Αύγουστο του 2014 περισσότερα από 17 δισ. ευρώ σε τόκους και χρεολύσια (περίπου 10% του ΑΕΠ της) χωρίς καμία απολύτως εξωτερική χρηματοδότηση; Και, τέλος, ποια η σκοπιμότητα των συντονισμένων διαρροών ότι δεν είμαστε κοντά σε μια συμφωνία που θα βάλει ένα τέλος στην πανευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομική και πολιτική αβεβαιότητα που συντηρείται εξαιτίας του ελληνικού ζητήματος;

Η ανεπίσημη απάντηση από την μεριά ορισμένων είναι ότι δεν είμαστε κοντά σε συμφωνία επειδή η ελληνική πλευρά εμμένει στις θέσεις της για την αποκατάσταση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και αρνείται να προχωρήσει στην περαιτέρω μείωση των συντάξεων.

Οφείλω, λοιπόν, ορισμένες διευκρινήσεις.

Σ' ό,τι αφορά το πρώτο ζήτημα, η θέση της ελληνικής πλευράς είναι ότι δεν είναι δυνατόν η νομοθεσία προστασίας των εργαζομένων στην Ελλάδα να μην ανταποκρίνεται στα ευρωπαϊκά στάνταρ ή, πολύ περισσότερο, να παραβιάζει κατάφωρα την ίδια την ευρωπαϊκή εργατική νομοθεσία. Αυτό που ζητάμε δεν είναι τίποτα περισσότερο από αυτά που ισχύουν σε όλες τις χώρες της Ευρωζώνης. Και γ' αυτό άλλωστε, πρόσφατα, προχώρησα και σε κοινή δήλωση για το θέμα με τον Πρόεδρο Ζ. Κλ. Γιούνγκερ.

Σ' ό,τι αφορά το δεύτερο ζήτημα, αυτό των συντάξεων, η θέση της ελληνικής κυβέρνησης είναι απολύτως τεκμηριωμένη και λογική. Στην Ελλάδα οι συντάξεις έχουν μειωθεί σωρευτικά στα χρόνια του μνημονίου από 20% μέχρι και 48%, ενώ αυτή τη στιγμή το 44,5% των συνταξιούχων παίρνουν σύνταξη κάτω από το σταθερό όριο της σχετικής φτώχειας, ενώ και ένα ποσοστό, περίπου 23,1% των συνταξιούχων, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, ζει σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Είναι, λοιπόν, προφανές ότι αυτή η εικόνα, αποτέλεσμα της μνημονιακής πολιτικής, δεν μπορεί να γίνει ανεκτή όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά και για οποιαδήποτε πολιτισμένη χώρα.

Ας πούμε λοιπόν τα πράγματα με το όνομά τους.

Η μη επίτευξη συμφωνίας, μέχρι στιγμής, δεν οφείλεται σε μια υποτιθέμενη άτεγκτη, αδιάλλακτη και ακατανόητη στάση της Ελλάδας. Αλλά στην επιμονή ορισμένων θεσμικών παραγόντων να καταθέτουν προτάσεις παράλογες και να δείχνουν παντελή αδιαφορία τόσο στην πρόσφατη δημοκρατική επιλογή του ελληνικού λαού, όσο και στη δημόσια παραδοχή και των τριών θεσμών ότι θα υπάρξει η αναγκαία ευελιξία, ώστε να γίνει σεβαστή η λαϊκή ετυμηγορία.

Για ποιο λόγο όμως αυτή η επιμονή ;

Μια πρώτη αβίαστη σκέψη θα ήταν ότι η επιμονή οφείλεται στην επιθυμία ορισμένων να μη παραδεχθούν τα λάθη τους και να επιβεβαιώσουν εαυτούς παραγνωρίζοντας την αποτυχία τους. Εξάλλου, δεν πρέπει να ξεχνάμε τη δημόσια παραδοχή, πριν από λίγα χρόνια, του ΔΝΤ ότι έσφαλε στον υπολογισμό της ύφεσης που θα προκαλούσε το μνημονιακό πρόγραμμα. Ωστόσο θεωρώ ότι αυτή είναι μια ρηχή προσέγγιση. Δεν μπορώ να πιστέψω ότι το μέλλον της Ευρώπης εξαρτάται από το πείσμα ή την εμμονή κάποιων παραγόντων.

Καταλήγω, λοιπόν, στο συμπέρασμα ότι το ζήτημα της Ελλάδας δεν αφορά αποκλειστικά την Ελλάδα, αλλά αποτελεί το επίκεντρο της σύγκρουσης δύο εκ διαμέτρου αντίθετων στρατηγικών για το μέλλον της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Η πρώτη στρατηγική επιδιώκει την εμβάθυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης σε ένα πλαίσιο ισότητας και αλληλεγγύης μεταξύ των λαών και των πολιτών της. Οι υπέρμαχοι αυτής της στρατηγικής ξεκινούν από το δεδομένο ότι δεν είναι δυνατόν να ζητείται από την νέα ελληνική κυβέρνηση να κάνει τα ίδια με την προηγούμενη – η οποία, δεν πρέπει να ξεχνάμε, απέτυχε παταγωδώς. Και ξεκινούν από αυτό το δεδομένο, γιατί διαφορετικά θα έπρεπε να καταργήσουμε τις εκλογές σε όσες χώρες βρίσκονται σε πρόγραμμα. Να αποδεχτούμε, δηλαδή, να διορίζονται οι υπουργοί και οι πρωθυπουργοί από τους θεσμούς και οι πολίτες να αποστερούνται από το δικαίωμα του εκλέγειν μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Καταλαβαίνουν ότι κάτι τέτοιο σημαίνει την ολοκληρωτική κατάργηση της δημοκρατίας στην Ευρώπη, το τέλος κάθε προσχήματος και την αρχή μιας διάσπασης και ενός απaráδεκτου διχασμού της Ενωμένης Ευρώπης. Σημαίνει εν τέλει την αρχή για την δημιουργία ενός τεχνοκρατικού τερατουργήματος, που θα οδηγήσει σε μια Ευρώπη εντελώς ξένη προς τις ιδρυτικές της αξίες.

Η δεύτερη στρατηγική επιδιώκει ακριβώς αυτό: Τη διάσπαση και τον διχασμό της Ευρωζώνης και συνακόλουθα της Ε.Ε.

Πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση είναι η δημιουργία μιας Ευρωζώνης δύο ταχυτήτων, όπου ο σκληρός πυρήνας θα θέτει σκληρούς κανόνες λιτότητας και προσαρμογής και θα διορίζει έναν Υπερυπουργό Οικονομικών της Ευρωζώνης με απεριόριστη εξουσία, με τη δυνατότητα δηλαδή να απορρίπτει ακόμη και προϋπολογισμούς κυρίαρχων κρατών που δεν ευθυγραμμίζονται με τα δόγματα του ακραίου νεοφιλελευθερισμού.

Για όσες χώρες δε αρνούνται να υποκύψουν στην νέα εξουσία η λύση θα είναι απλή: Σκληρή τιμωρία. Υποχρεωτική λιτότητα. Και, ακόμη περισσότερο, περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων, πειθαρχικές κυρώσεις, πρόστιμα, ακόμη και παράλληλο νόμισμα. Έτσι οικοδομείται η νέα ευρωπαϊκή εξουσία με πρώτο θύμα την Ελλάδα η οποία στο μυαλό αρκετών αποτελεί χρυσή ευκαιρία παραδειγματισμού για όλους τους υποψήφιους απείθαρχους.

Το πρόβλημα, όμως, που δεν φαίνεται να λαμβάνει υπόψη της η δεύτερη αυτή στρατηγική είναι το υψηλό ρίσκο που επωμίζεται και τους τεράστιους κινδύνους που εγκυμονεί. Διότι όχι μόνο διακινδυνεύει να αποτελέσει την αρχή του τέλους για το εγχείρημα της ενωμένης Ευρώπης, μετατρέποντας την ευρωζώνη από νομισματική ένωση σε ζώνη συναλλαγματικών ισοτιμιών, αλλά επίσης πυροδοτεί και μια διαδικασία οικονομικής και πολιτικής αβεβαιότητας που είναι πολύ πιθανό να μετασηματίσει πλήρως τις οικονομικές και πολιτικές ισορροπίες σε ολόκληρη τη Δύση.

Η Ευρώπη, λοιπόν, βρίσκεται σε σταυροδρόμι. Μετά από τις σοβαρές παραχωρήσεις της ελληνικής κυβέρνησης η απόφαση είναι στα χέρια όχι των θεσμών που άλλωστε -με εξαίρεση την Ευρωπαϊκή Επιτροπή- δεν εκλέγονται και δεν λογοδοτούν στους λαούς, αλλά στα χέρια των ηγετών της Ευρώπης.

Ποια στρατηγική θα επικρατήσει; Εκείνη του ρεαλισμού για μια Ευρώπη της αλληλεγγύης, της ισότητας και της δημοκρατίας ή η στρατηγική της ρήξης και της διχοτόμησης;

Αν κάποιος, πάντως, νομίζουν ή, θέλουν να πιστεύουν, ότι η απόφαση αυτή αφορά αποκλειστικά και μόνο την Ελλάδα διαπράττουν μεγάλος λάθος. Θα τους πρότεινα απλώς να ξαναδιαβάσουν το αριστούργημα του Χέμινγουεϊ: «Για ποιον χτυπά η καμπάνα;».